

POROČILO PREDSEDNIKA MZS ZA LETO 2016

Spoštovane delegatke in delegati, spoštovana častna člana MZS, spoštovano predsedstvo in gostje, prav lepo pozdravljeni.

Tokrat smo se zbrali v Dobrovcah in se gostitelju zbora članov že pred začetkom prav lepo zahvaljujem.

Čeprav smo ogromno, celo preveč časa, porabili okrog dogajanj, ki nekaterim niso ravno v čast, smo program MZS v celoti realizirali, celo kar precej več je bilo postorjenega.

V poročilu se ne mislim spuščati v komentarje oziroma razglabljanja okrog vsega kar se je dogajalo, ker takšne zadeve niso v pristojnosti predsedstva MZS, razen branjenja ugleda MZS in skrb za zakonitost dela, temveč naj o vsem tem razsodi ČR znotraj MZS in pa kompetentne inštitucije izven nje.

Pred predstavitvijo realizacije programa MZS bom nanizal par misli za katere smatram, da so pomembne in jih moram povedati.

V MZS in izven nje je bilo kar dosti besed o legitimnosti, vendar nekaterim legitimnost ustreza pri uveljavljanju svojih pravic, pri izpolnjevanju dolžnosti pa legitimnosti ni več.

O raznoraznih nepravilnostih bi pa povedal to: velika razlika je, če postoriš sto aktivnosti in napraviš dve tri napake ali pa, če nič ne delaš, pa storiš sto napak.

Pri navajanju realiziranih točk programa želim navesti tudi nekatere očitke, za njimi pa dejstva, ker le ta so pomembna, ne pa nedokazljivo govorjenje ali pisanje na pamet.

Nadaljevanje projekta «Seznam vrst in razširjenost makromicet v Sloveniji z analizo stopnje ogroženosti» se je izvajalo z več uporabniki programa in manj vnesenimi podatki, predvsem iz razloga, ker so nekateri najbolj aktivni vnašalci iz raznih razlogov svoj obseg dela zmanjšali. Torej bi morali povečati število vnašalcev. Vneseni podatki so ena najpomembnejših nalog MZS, ker služijo v analitične namene in na podlagi analiz teh podatkov se nato predlagajo in izdelajo ukrepi za zavarovanje gliv in mikoflore.

Pri vnosih bi se rad zahvalil Branku Došlerju iz GD Novo Mesto, Ani Ivanovič iz GD Bisernica Celje in Luki Šparlu iz GD Ptuj, ki so lani vnesli največ podatkov.

Izdelava končnega seznama gliv Slovenije je v drugem delu dokončanja, prvi del je bil namreč OSGS.

Očitki so bili, da MZS mlajšim strokovnjakov ne pusti blizu, dokazljivo dejstvo pa je, da društva, ki so pridobila na izpitih MZS nove strokovnjake le-teh niso predlagale v MK. Namesto predlogov je MZS dobila neprimerne komentarje in dopise glede kandidatov za MK, ki pravzaprav niso vredni omembe, vendar jih vseeno omenjam, saj so spet potovali po celi Sloveniji.

Izobraževanje naravovarstvenih nadzornikov je končno pred nami in se bo izvršila v tem oz. naslednjem letu. Okrog 50 nadzornikov se bo najprej izobraževalo teoretično, nato pa še praktično, na živem materialu. Za slednje so predvidene štiri lokacije: Koroška, Gorenjska, Štajerska in Primorska. Upam, da se bodo determinatorji iz teh predelov prijavili k izvajanju izobraževanja, MZS pa bo poskrbela za povračilo stroškov.

O poteku in vsebini izobraževanje bo vse dokončno dogovorjeno predvidoma v mesecu maju na MOP-u.

Izpiti za strokovne nazive so bili tokrat zelo uspešni in mislim, da se jih je udeležilo največ kandidatov doslej. V javnost sta bila posredovana dva očitka: prvi, da je 100 % rezultat zelo dvomljiv, drugi pa, da sta izpit opravljala kandidata brez opravljenega izpita iz mikroskopije. Vsi kandidati so opravili izpite 100, nekateri posamezniki šele z ustnim zagovorom. Drugo dejstvo pa je, da sta sicer dva kandidata opravljala izpit iz teorije in poznavanja gliv, naziv pa lahko pridobita šele po opravljenem izpitu iz mikroskopije. Vendar vsak kandidat pač ne more opravljati izpita na tak način, saj mora biti oseba zanesljiva in ji lahko verjamemo na besedo, da bo izpit iz mikroskopije resnično opravila. Kot se je izkazalo, vsem ne moremo zaupati in verjeti in takšne osebe tudi ne bodo mogle na izpit iz poznavanja gliv, dokler ne pridobijo izpita iz mikroskopije.

Mikološko srečanje v Kozjem je potekalo z zadovoljivo udeležbo in na zelo strokovnem nivoju. Posebej bi izpostavil tečaj mikroskopiranja, ki bo odslej postal stalnica na tem srečanju.

Popisi gliv z razstav so v glavnem prispeli od vseh društev v določenem času, razen nekaj izjem. Prav tako je bil v določenem roku posredovan popis zavarovanih gliv na ARSO.

Pri popisih bi rad pripomnil, da so bili nekateri zelo pomanjkljivi in bi bilo temu potrebno posvetiti malce več pozornosti oziroma malce več truda.

Pri tem bi rad apeliral na izdelovalce popisov v posameznih društvih, naj dobro proučijo seznam zavarovanih gliv, da ne bo prihajalo do takšnih nesmislov, da se npr. vijoličasta in bledovijoličasta kolesnica uvrščata med zavarovane glive.

Z gozdarskim institutom je sodelovanje, tako kot že v preteklosti, dobro in upam da bo tako tudi v prihodnosti. Podatki v BI se povečujejo, prav tako število osuškov v mikoteki.

Tudi s Kozjanskim parkom je sodelovanje zelo dobro, o čemer bo povedanega kaj več v nadaljevanju ZČ.

Sodelovanje z ministrstvi je bilo to leto zelo aktivno, tako z MOP kot z MGKP. V naslednjih stavkih bom to podrobneje opisal.

Po daljšem času smo končno uspeli, da je prišlo do sestanka z ministrico za Okolje in prostor, kjer sva z predsednikom MK izpostavila naše poglede in želje glede naše dejavnosti.

Nekaterim predlogom je bilo prisluhnjeno in so že v začetku izvajanj. Naj jih izpostavim:

- čeprav se je na MOP razmišljalo, da se uredba o samoniklih glivah razveljavi in njeno besedilo prenese v pravilnik o gozdovih, smo na naše vztrajanje bili pozvani, da predlagamo novelacijo obstoječe uredbe, ki bi naj tako ostala.
- Izobraževanje nadzornikov je že bilo prej omenjeno, dogovorjeno pa je bilo na tem sestanku.
- Preko MOP se lahko posamezniki vključijo seveda v sodelovanju z MZS v mednarodni organizacijo IUCN. O teh korakih se bomo dogovarjali v tem in naslednjem letu. Poudariti moram, da edino ta oblika mednarodnega mikološkega sodelovanja ne prinaša nobenih finančnih obremenitev za MZS. Za vse ostale mednarodne inštitucije se je potrebno včlaniti in plačati članarino.
- Zahtevali smo, da se vzpostavi možnost pritožbe po objavljenih razpisnih rezultatih in temu je bilo ugodeno, če pa bo v praksi res tako, bo pokazal čas.
- Predlagali smo, da bi na prodajnih mestih bili vsi prodajni artikli, ki so v Sloveniji zavarovani, označeni z napisom »V Sloveniji zavarovana vrsta«. Tu niso bile mišljene le glive ampak vse, kar prihaja iz narave. Predlog se je zdel ministrici zelo smiseln, kaj pa bo ukrenila oz. kaj se bo zgodilo, pa bomo videli.

Prav zaradi tega sestanka je bilo nekaj očitkov s strani posameznikov iz MZS, dejstvo pa je, da lahko zadeve urejaš šele takrat ko sediš naproti kompetentnega sogovornika in bolj kompetentnega od ministrice MOP ne poznam in ga najbrž ni.

Glede stalnega monitoringa rasti vrst gliv smo iz MOP bili preusmerjeni na MGKP in že v nekaj dneh našli sogovornike ter jim podali ponudbo, katera se že obravnava. Naš predlog je bil, da vsaj na štirih gozdnih ploskvah, določenih na GIS-u, naši determinatorji izvajajo popise gliv. Popisovalci bi od MZS dobili povrnjene potne stroške.

Posvet predsednikov je potekal na Igu, deloma v konstruktivnem tonu, deloma pa v takšnem, kot je že nekaj časa značilen za nekatere posameznike v MZS. Ob tem bi rad omenil le to, da s takšnim neprimernim obnašanjem nekateri ne škodujejo le samim sebi, ampak tudi svojim društvom in članom, ki si tega ne zaslužijo, vsaj večina ne.

Lani smo se ponovno prijaviли na razpis MOP, vendar ponovno nismo bili izbrani za sofinanciranje, čeprav je bila vsebina izobraževanje nadzornikov, ki lani ni bila zanimiva za državo, letos pa je nenadoma postala zelo aktualna. Prav čudno je to.

Vloga za izdajo novega dovoljenja za nabiranje zavarovanih gliv in gliv s podgobjem je že bila posredovana na ministrstvo, saj trenutno veljavna poteče 25. maja letos. Prepričan sem, da bomo dovoljenje dobili pravočasno, da bodo društva lahko brez problemov izvajala razstave gob.

Pri priglasnicah pa se obeta nekaj sprememb, o čemer se je diskutiralo že na posvetu predsednikov, o vsem pa boste obveščeni v navodilih za priglasitve razstav in popise gliv.

Z MOP se dogovarjamo, da bi se v bližnji prihodnosti izdelali plastificirani plakati zavarovanih gliv in se potem le-teh ne bi več razstavljalo na razstavah.

Pri dovoljenjih in priglasnicah pa naj navedem še en očitek, da smo nekemu društvu posredovali le eno priglasnico. Res je, res je pa tudi dejstvo, da smo dobili sporočilo iz ARSO z naslovom «Ni v skladu niti z uredbo niti z izdanim dovoljenjem». Povem lahko le to, da je društvo po tej urgenci nato izvedlo razstavo brez priglasitve na ARSO. O podrobnostih tega dopisa in spremljajočem dogajanju lahko razložim v razpravi, če bo seveda koga zanimalo.

O dovolilnicah pa je bilo povedanih že celo preveč besed, znotraj MZS in izven.

Iz zanesljivih informacij kompetentnih oseb pa vem, da bo prej ali slej do njih prišlo. Mi se moramo le odločiti, ali v razpravah sodelujemo ali pa nas zraven sploh ni. Smatram, da moramo biti prisotni, še posebej zaradi tega, ker obstaja predlog na institucionalni ravni, da bi člani MZS plačali le 50% cene dovolilnice.

Deležnikov v gozdovih je preko 30 in si ne smemo domišljati, da smo edini in da imamo edini prav. Sodelovati moramo s temi deležniki in ustvariti skupno mnenje, še posebej s tistimi, ki vršijo odvzem iz narave.

V tem letu sva z predsednikom MK sodelovala v posvetovalnem odboru CPR razpisa, ki ga izvaja GIS z nazivom »Raba gozdov v rekreacijske in turistične namene«.

Ob tej priliki je bil vzpostavljen obetajoč kontakt s predsednikom Zveze lastnikov gozdov Slovenije, ker se čas, ko bodo postali zelo dobrodošel sogovornik, hitro bliža. Lastniki poudarjajo, da niso za prost vstop v gozd, niti niso za prepoved vstopa, so pa za kontroliran vstop, kar pomeni, da je zakonodaja ustrezna, le kontrole ni, predvsem v času največje rasti gliv in med vikendi. V Zvezi lastnikov gozdov znajo dobro razlikovati gobarje od gobarjev in vedo, da so gobarji znotraj MZS drugačni od ostalih. Naša naloga pa je, da z posameznimi društvi, gobarska društva vzpostavijo zvezo in jim predstavijo izobraževalne in naravovarstvene aktivnosti in tudi kodeks nabiralcev gob. Moram pa opozoriti, da so nekateri predsedniki teh društev pripravljeni sodelovati, nekateri pa odločno proti in bi gozdove najraje kar zgradili. Mislim, da bi MZS s sodelovanju z omenjeno zvezo lahko tudi te druge prepričali, da sodelujejo.

Nekoliko besed naj namenim še naslednjemu problemu: že kar stalnica so očitki o premajhni obveščenosti, o možnostih sodelovanja v smislu dajanja predlogov itd

Dejstvo pa je, da je na prošnjo, da se podajo stališča na predloge CPR projekta, edino GD iz Nove Gorice poslalo predloge, ki bodo lahko v določenih segmentih zelo uporabni. Iz vseh ostalih 25 društev predlogov ni bilo in to pove marsikaj.

V tem mesecu se je MZS, GMD Slovenske Istre iz Kopra, DG Štorovke Šentrupar–Hočevje in GD Lisičke iz Maribora udeležilo posveta in delavnice na temo »Nacionalni program ohranjanja narave do leta 2030«. Z dobrim občutkom sem ugotovil, da je od prisotnih kar polovica bila iz vrst MZS. Veselilo me je tudi to, da so bili udeleženci z naše strani zelo konstruktivni in podali kar nekaj naravovarstvenih predlogov.

Ob tej priliki bi izrazil začudenje, da tisti, ki jim vedno nekaj ne ustreza, ne pridobijo statusa v javnem interesu, s katerim bi pridobili kar nekaj pozitivnih ugodnosti. Imeli bi možnost sodelovanja na tovrstnih posvetih in lahko bi pridobili npr. več finančnih sredstev pri 0,5 % od dohodnine.

Naj se vrnem nazaj na vsebino posveta. Zaključek, kam so naše težnje usmerjene, je bil strnjen v naslednje točke:

- vzpostavitev monitoringa ključnih vrst,
- izobraževanje deležnikov in transparentno usklajevanje različnih interesov v zvezi z rabo naravnih virov,
- okrepljen nadzor naravnega kapitala,
- potrebna zakonodaja na področju invazivnih vrst.

Rad bi povedal še nekaj besed o obveščenosti: javnost dela ne pomeni tržnice, ampak sprotno obveščanje z zapisniki društvom po e-pošti, na spletnih straneh MZS, na posvetu s predsedniki in končno na zboru članov MZS. Očitki so namreč bili, da bi člani morali že kar vnaprej prav o vsem biti obveščeni. Menim, da je obveščanje članov zelo dobro, očitki pa bodo tako in tako vedno, pa če bo MZS delala dobro ali prav nič.

Najbrž bo prošnja, da bi v tem letu bilo vsaj malce več miru in več konstruktivnega sodelovanja, najbrž izzvenela v prazno. Iz mojega poročila se vidi, da nas čaka obilica dela, ki pa ga, z večnim metanjem polen pod noge in neprimernimi dopisi posameznikov, ne bomo mogli zadovoljivo realizirati. Zato prosim posameznike, ki niso zadovoljni z našim delom, naj se raje posvetijo svojemu delu, npr. vnosu podatkov v BI, zadovoljivim in pravilnim popisom gliv, konstruktivnim in ne prepisanim predlogom dela MZS in še in še ...

Na koncu bi se rad zahvalil predsedstvu MZS, NO, MK in ČR za tvorno sodelovanje in za to, da so spet nekaj prispevali k afirmaciji MZS, kar je razvidno iz zabeležke pri ministrici, kjer je omenjena naša strokovna veljava.

Torej še enkrat hvala v upanju na nadaljnje uspešno sodelovanje.

Predsednik MZS
Amadeo Dolenc